

### Tute 01

කැළණිය විශ්ව විදකලයේ ශාස්තුවේදී බාතිර උපාධි පාඨමාලාව

# පරිගණක සාක්ෂරතාව

**Comp 1014** 

# RAJITHA UDAYANGA



### පරිගණකය යනු..

අප එදිනෙදා ජීවිතයේ විවිධ යන්තු සූතු භාවිතා කරයි.එම යන්තු සූතු වලින් අපගේ එදිනෙදා කටයුතු පහසුවෙන් සහ ඉක්මනින් කරගැනීමේ හැකියාව ඇත.

ඉතාම සරලව පැවසුවහොත් පරිගණකයක් යනු යන්තුයක් ලෙස හැඳින්විය හැක.එය විදුහුත් යන්තුයකි.පරිගණකයට ආදාන (Input) දත්ත ආදානය කරන අතර ,එම දත්ත පරිගණකයේ මතකයේ ගබඩාකරන ලද උපදෙස් මාලාවකට අනුව සකස් කිරීම කර තොරතුරු නිර්මාණය කරයි.මෙම තොරතුරු පුතිදාන අන්තයේදී පුතිදානය කරයි.එමෙන්ම මතු පුයෝජනය සඳහා ද්වීතියික මතක උපාංග තුල ගබඩා කිසීමද සිදු කරයි.

#### දත්ත හා තොරතුරු

පරිගණකයෙන් තොරතුරු නිර්මාණය කිරීම සඳහා යොදා ගන්නා මූලික අමුදුවාක් ලෙස දත්ත හැඳින්විය හැක.දත්ත යනු අවිධිමත්, අසංවිධිත, අංග(Elements) සමූහයකි.ඒවා අර්ථ රහිත වන අතර වටිනාකමක්ද නොමැත.

දත්ත පුධාන ආකාර 03කට පිහිටිය හැකිය.

- ලිඛිත සටහන් (Text)
  - o සංඛාහාංක (0..9)
  - o අක්ෂර (a..z, A..Z, අ , ආ, ඇ)
  - o විරාම ලකුණු ( **( "** ; ...,)
  - o විශේෂ සංකේත (**# , \$, @**)
- දෘෂා (Visual)
- ශුවා (Audio)

තනි තනි ව පවතින දත්ත යම් අයුරකින් පමණක් පුයෝජනවත් වන අතර තොරතුරු ලබා ගැනිම සඳහා දත්ත සැකසීමට අවශා වේ.

දත්ත, පුමාණාත්මක හා ගුණාත්මක ලෙස වර්ග දෙකකට බෙදිය හැකිය.





#### පුමාණාත්මක දත්ත (Quantitative Data)

දත්ත සංඛාාත්මක ලෙස ඉදිරිපත් කළ හැකි අතර අංක ගණිතමය කිුයාවලියකට භාජනය කළ හැක.

මේවා සංඛාාත්මකව අනු පිළිවෙලට සහ විදාාත්මකව සැකසිය හැක.

උදා :- තොරතුරු තාක්ෂණ විෂයය සඳහා ලබාගත් ලකුණ

#### ගුණාත්මක දත්ත (Quantitative Data)

සංඛාාත්මක ලෙස ඉදිරිපත් කළ නොහැකි දත්ත ගුණාත්මක දත්ත ලෙස හඳුන්වයි.

උදා :- හැඩය, පාට, ශබ්දය

#### තොරතුරු

යම් පුද්ගලයෙකුට අර්ථවත් වන සේ කරන ලද දත්තත තොරතුරු ලෙස හඳුන්වයි. තොරතුරු අර්ථවත් වේ.(Meaningful) එමෙන්ම තොරතුරු විශ්මය දනවන සුළු අතර පෙර දැනුම නවීකරණය කරයි. තොරතුරු යනු අන්තර් සන්නිවේදන මාධායකි. ඒවා කාලීන වන අතර තීරණ ගැනීමට උපකාරීවේ. මේ නිසා තොරතුරුවලට වටිනාකමක් පවතී.

#### ගුණාත්මක තොරතුරක තිබිය යුතු ලක්ෂණ

- අදාළතාව,
- කාලීන බව,
- නිරවදානාව,
- පූර්ණත්වය
- තේරුම් ගැනීමේ හැකියාව
- ගුණාත්මක තොරතුරු සුහුරු තීරණ ගැනිමට උදවු වේ.





#### තොරතුරු අදාලතාව (Relevance)

තොරතුරුවල ඇති වැදගත්කම අදාළ පුද්ගලයාට ඇති අදාළතාව මත රඳා පවතී. උදාහරණයක් ලෙස යම් සංඛාාවක වර්ග මූලය දශම ස්ථාන 5කට සෙවීම සාමානා පුද්ගලයෙකුට අනවශා වුවත් විදාඥයකුට අතාවශා විය හැක.

#### • කාලීන බව (Timeliness)

සියලු තොරතුරු යාවත්කාලීන විය යුතුය. එලදායී තීරණ ගැනීම සඳහා කාලීන තොරතුරු ඉතා වැදගත් වේ.යල් පැන ගිය තොරතුරු මත පදනම්වී තීරණ ගත නොහැක.

#### • නිරවදාතාව (Accuracy)

නිසි තීරණ ගැනීමට නිවැරදි තොරතුරු පුයෝජනවත් වේ.නිරවදා නොවන තොරතුරු මත පදනම්වී ගන්නා තීරණද නිරවදා නොවේ.

#### • පූර්ණත්වය (Completeness)

අසම්පූර්ණ තොරතුරු තීන්දු ගැනීමට පුමාණවත් නොවේ.

#### • තේරුම් ගැනීමේ හැකියාව (Understandability)

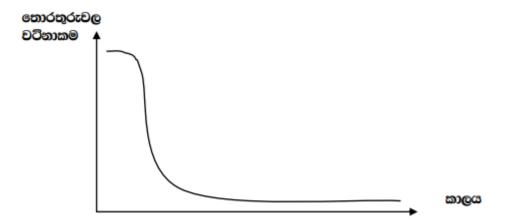
තොරතුරු නිරවුල් සහ පැහැදිලි විය යුතුය.

#### තොරතුරු පිළිබඳ ස්වර්ණමය නහාය

- තොරතුරු වල වටිනාකම එහි අදාලත්වය මත රඳා පවති.
- තොරතුර නිර්මාණය වූ අවස්ථාවේ හෝ ඒවා අප කරා ලඟාවූ අවස්ථාවේ ඒ සඳහා උපරිම වටිනාකමක් ඇත.
- එනම් කාලය ශුනා වන අවස්ථාවෙ එහි වටිනාකම උපරිම වේ.
- කාලයත් සමඟ එහි වටිනාකම කුම කුමයෙන් අඩුවී නැවත දත්ත බවට පත්වේ







එදිනෙදා ජීවිතයේ තීරණ ගැනීම සඳහා තොරතුරු පුයෝජනවත් වේ. සැලසුම් සහ පුතිපත්ති සකස් කිරීමසඳහා තොරතුරු අවශා වේ. අනාගතය කෙසේ සිදු වනු ඇත්දයි පුරෝකථනය කිරීම සඳහා අද දවසේ තොරතුරු පුයෝජනවත් වනු ඇත. නිදසුනක් ලෙස ඉදිරි මාසය හෝ ඉදිරි වසර හෝ පුරෝකථනය කිරීමට වර්තමාන තොරතුරු පුයෝජනවත් වනු ඇත.

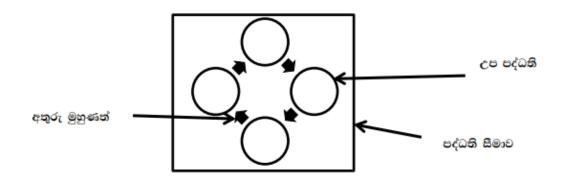
දත්ත සැකසීම සහ තොරතුරු නිර්මාණය හස්ත මූලිකව සිදු කළ හැකිය. හස්ත මූලිකව දත්ත ඇතුළු කර දත්ත සැකසීමේ දී ඇති වන පසුබෑමක් වන්නේ ඒ සඳහා වැඩි කාලයක් වැය වීමයි. එසේම මානව දෝෂ නිවැරදි තොරතුරු ලබා ගැනීමේ දී බලපානු ඇත. හස්ත මූලික කුම තොරතුරු හුවමාරු කරගැනීමේදී පුමාණවත් නොවේ. එමෙන් ම ගනුදෙනුකරුට උසස් තත්ත්වයේ සේවාවක් ලබාදීම අපහසු වේ. හස්ත මූලික ආකාරයට දත්ත සකස් කිරීමේ දී දත්තවල නොගැලපීම සිදුවිය හැකිය. දත්තවල නොගැලපීම යනු එකම දත්ත විවිධ ගොනුවල වෙනස් ආකාරයෙන් පැවතීමය. එසේ තිබිය දත්ත යාවත්කාලීන කිරීම පහසුවෙන් කළ නොහැකිය. ස්වයංකීය ලෙස තාක්ෂණය යොදාගෙන දත්ත සකස් කිරීමේ දත්ත ගබඩා කිරීම් හා නැවත ලබාගැනීම හස්ති ආකාරයට වඩා කාර්යක්ෂම වේ. ස්වයංකීයව දත්ත සැකසීමේ දී ඉතා අඩු මානව සහභාගිත්වයෙන් යුතුව දත්ත සැකසීම සිදු කරයි. ස්වයංකීයව දත්ත සැකසුම මගින් හදිසි විකාශන සංඥා, අයහපත් කාලගුණය පිළිබඳව අනතුරු හැගවීමේ උපදෙස් ලබාදී, අහිතකර විකිරණ සහ සමහර විදාහත්මක හෝ අභාභවකාශ පර්යේෂණවලදී දිනපතා යෙදුම් සඳහා දත්ත සැකසීම සිදු කළ නොහැකි බැවින් ස්වයංකීයව දත්ත සැකසීම මගින් මිනිස් ජීවිත ගලවා ගැනීම පවා සිදු කළ හැකිය.

තොරතුරු හා සන්තිවේදන යුගය ආරම්භයත් සමග ලෝකය ගෝලීය ගමක් බවට පරිවර්තනය වෙමින් තිබේ. නිමක් නැති සම්බන්ධතාවය, අන්තර්කුියාකාරී තාක්ෂණය, තොරතුරු බෙදා හදා ගැනීම හා දත්තවල අසීමිත පුවේශ යනාදියෙන් අදහස් වන්නේ හස්ත මූලික කුමයේ පසුබෑම්, ජාලගත කුම මගින් ඉවත් කිරීමත් නිසා චේගවත්, පහසු, කාර්යක්ෂම සහ නිවැරදි තොරතුරු නිර්මාණය සහ බෙදාහැරීමේ හැකියාව උදා කර ඇත.





යම් අරමුණක් සාක්ෂාත් කර ගැනීම සඳහා එකිනෙකට එක ්ව කිුයා කරන අන්තර් කිුියාකාරිත්වයෙන් යුත් සංරචක සමූහයක් පද්ධතියක් ලෙස හැඳින්වේ.



උදාහරණ වශයෙන් පාසල, වාහනයක් නැතහොත් බයිසිකලයක් පද්ධතියක් ලෙස හඳුන්වා දිය හැකිය. පද්ධතියක් ආදාන, සැකසුම් හා පුතිදානවලින් සැකසී ඇත. පද්ධතියක අන්තර් සම්බන්ධතාවකින් යුත් සංරචක/උපපද්ධති ඇතුළත් වන අතර පද්ධතියේ ආදාන, පුතිදාන, උපපද්ධති හා ඒවා සතු තනි වගකීම් හඳුනා ගැනීමට පද්ධතිය විශ්ලේෂණය කළ යුතු ය. තොරතුරු පද්ධතියකට දත්ත ආදානය කර දෙන ලද සැකසුම් උපදෙස් භාවිතයෙන් එම දත්ත සකසා පුතිදානය ලෙස තොරතුරු ලබාදේ. මෙවැනි පද්ධති තොරතුරු පිළිබඳ වියු ක්ත ආකෘතියක් ලෙස හැදින්වේ.

අංකිත පරිගණකයන් පරිගණකයක් පහත සඳහන් කාර්ය පහ සිදු කරයි.

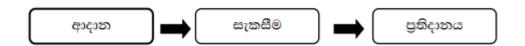
- 1. ආදාන ලෙස දත්ත ලබාගනී.
- 2. දත්ත සහ උපදෙස් එහි මතකයේ ගබඩා කර අවශා අවස්ථාවලදී භාවිත කරයි.
- 3. දත්ත සකස් කර ඒවා පුයෝජනවත් තොරතුරු බවට පරිවර්තනය කරයි.
- 4. පුතිදාන උත්පාදනය කරයි.
- 5. ඉහත සඳහන් පියවර හතර පාලනය කරයි.

පරිගණක පද්ධතියක් දත්ත ආදානය කිරීම, දත්ත තොරතුරු බවට සැකසීම සහ පුතිදානය ලබාදීම සිදුකිරීම අනුව, පරිගණක පද්ධතියක මූලික කාර්යයන් තොරතුරු පිළිබඳ විය ුත්ත ආකෘතිය මත හොදින් අතිච්ඡාදනය වේ.





#### තොරතුරු පිළිබඳ වියුත්ත ආකෘතිය



යම් ස්ථානයක එක් රැස් කල දත්ත,තොරතුරු බවට පත් කර ගැනීමට ඒවා පුථමයෙන්ම පරිගණක පද්ධතියට ඇතුල් කලයුතුවේ.එය ආදානය ලෙස හඳුන්වන අතර ඒ සඳහා ආදාන උපාංග භාවිතා වේ.ඉන්පසු එම දත්ත එහි මතකයේ ගබඩාවී ඇති උපදෙස් මාලාවක් භාවිතා කරමින් තොරතුරු බවට පත් කරයි.මෙම ක්‍රියාවලිය සකස් කිරීම ලෙස හඳුන්වයි.ඉන්පසු සකස් කිරීමෙන් ලැබෙන තොරතුරු මතු පුයෝජනයට ගබඩා කිරීම හෝ පුතිදානය කිරීම සිදු කරන අතර අවශාතාව අනුව වෙනත් පරිගණකයකට යැවීම සිදු කල හැකි අතර එය දත්ත/තොරතුරු සන්නිවේදනය ලෙස හඳුන්වයි.



## සටහන්
